

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2023-17917
Den 18. oktober 2023

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 23. oktober 2023

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

3. Den aktuelle situation i Israel og den omkringliggende region 2

3. Den aktuelle situation i Israel og den omkringliggende region

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 23. oktober 2023 ventes en drøftelse af "den aktuelle situation i Israel og den omkringliggende region" (EU's titel). Der forventes fokus på den aktuelle situation efter Hamas' terrorangreb mod Israel den 7. oktober, hvor kamphandlingerne mellem Israel og Hamas nu pågår på 10. døgn, særligt i Gaza, men også med øgede spændinger på Vestbredden samt løbende konfrontationer mellem Israel og Hizbollah ved grænsen til Libanon. Der forventes desuden fokus på behovene for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza samt vigtigheden af at undgå regional eskalering.

Regeringen fordømmer Hamas' terrorangreb på Israel og støtter Israels ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret. Regeringen bakker op om EU's tredobling af det humanitære bidrag til Gaza og har senest annonceret et yderligere dansk humanitært bidrag til Palæstina på 50 mio. DKK. Regeringen støtter desuden de igangværende diplomatiske bestræbelser mhp. at sikre adgang for humanitær hjælp til civilbefolkningen i Gaza. Tilsvarende støtter regeringen EU's diplomatiske bestræbelser på at undgå yderligere regional eskalering af konflikten.

2. Baggrund (pr. 17. oktober 2023)

Kamphandlingerne i og omkring Gaza fortsætter på 10. døgn 10 efter Hamas' terrorangreb mod Israel lørdag den 7. oktober 2023. Der meldes om over 1.400 dræbte og 3.500 sårede israelere og over 2.800 dræbte og 10.850 sårede palæstinensere. Israel har i skrivende fortsat lukket for adgangen til bl.a. vand, elektricitet og fødevarer til Gaza. Israel har desuden opfordret indbyggerne i den nordlige del af Gazastriben til at søge mod syd. På Vestbredden er der desuden stigende spændinger, med melding om foreløbig omkring 60 dræbte og 1.200 sårede palæstinensere siden 7. oktober. På grænsen til Libanon er sikkerhedssituationen ligeledes skærpet med løbende gensidige angreb mellem Israel og Hizbollah.

Den humanitære situation i Gaza er dybt foruroligende og forværres fra dag til dag. FN melder om mere en 1 million internt fordrevne. FN udsendte fredag den 13. oktober 2023 en humanitær appel på USD 294 mio. med henblik på akut humanitær nødhjælp til ca. 1,3 millioner civile i Gaza og på Vestbredden. EU-Kommissionen har den 14. oktober annonceret, at man tredobler den humanitære bistand til Gaza til i alt over 75 mio. euro. FN og humanitære aktører opfordrer endvidere til overholdelsen af international humanitær lov på begge sider af konflikten, samt etableringen af humanitære korridorer. USA's udenrigsminister Blinken har senest annonceret, at man nu er enig med Israel om en plan for at sikre humanitær bistand til Gaza samt etablering af sikre områder for civile i Gaza.

Den 15. oktober udgav Det Europæiske Råd (DER) en erklæring om situationen i Mellemøsten, som bl.a. fordømmer Hamas terrorangreb på Israel og genbekræfter Israels ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret, samt fremhæver behovet for bl.a. beskyttelse af civile og for akut humanitær bistand til Gaza. Den 17. oktober afholdtes desuden uformelt, ekstraordinært møde i det Europæiske Råd om situationen.

Egypten har inviteret til et regionalt og internationalt topmøde den 21. oktober mhp. at drøfte løsninger både på den korte bane og mere langsigtet om perspektiverne for ”den palæstinensiske sag”, hvor EU forventes at deltage.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes fokus på den aktuelle situation efter Hamas’ terrorangreb mod Israel den 7. oktober, hvor kamphandlingerne mellem Israel og Hamas nu pågår på 10. døgn, særligt i Gaza, men også med øgede spændinger på Vestbredden samt løbende konfrontationer mellem Israel og Hizbollah ved grænsen til Libanon. Der forventes desuden fokus på behovene for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza; samt vigtigheden af at undgå regional eskalering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed blandt medlemslandene om de vigtigste elementer, herunder fordømmelse af Hamas’ terrorangreb mod Israel og krav om løsladelse af gidsler; understregelse af Israels ret til at forsvare sig inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret; fremhævelse af vigtigheden af beskyttelse af civile samt behovet for øget humanitær bistand og humanitær adgang til Gaza; og endelig behovet for at undgå regional eskalering af konflikten.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fordømmer Hamas’ terrorangreb mod Israel og deler EU’s opfordring til løsladelse af gidslerne. Regeringen støtter Israels ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret. Regeringen bakker op om EU’s tredobling af det humanitære bidrag til Gaza og har senest annonceret et yderligere dansk humanitært bidrag til Palæstina på 50 mio. DKK. Regeringen støtter desuden de igangværende diplomatiske bestræbelser mhp. at sikre adgang for humanitær bistand og sikre områder til civilbefolkningen i Gaza. Tilsvarende støtter regeringen EU’s diplomatiske bestræbelser på at undgå yderligere regional eskalering af konflikten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.